

AILIT

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

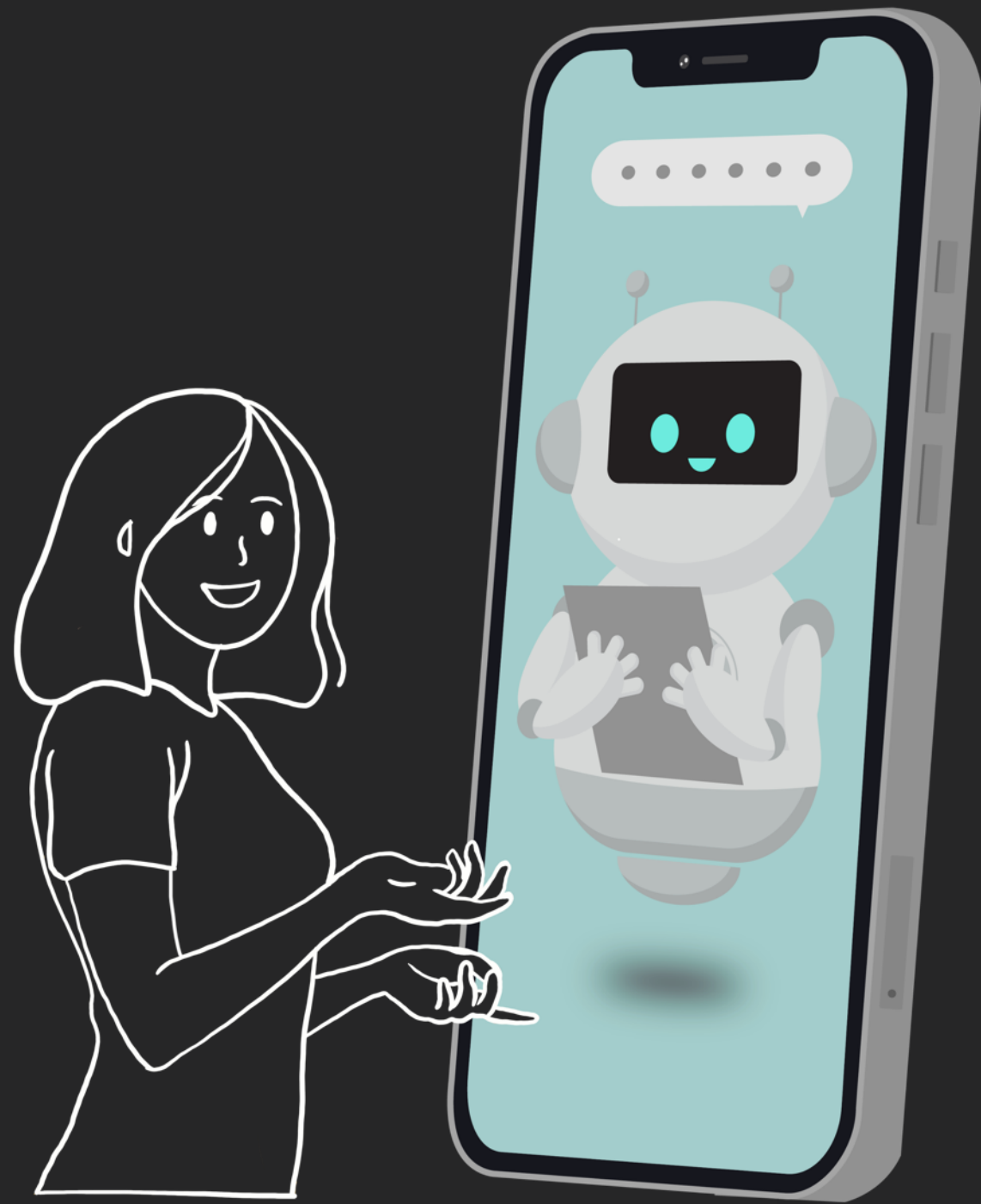

Svenska
kulturfonden

AI och etik

AI

**Det finns massor
man kunde
använda AI till men
frågan är om det är
etiskt att göra det?**

Vill vi ha ett AI-system som... ?

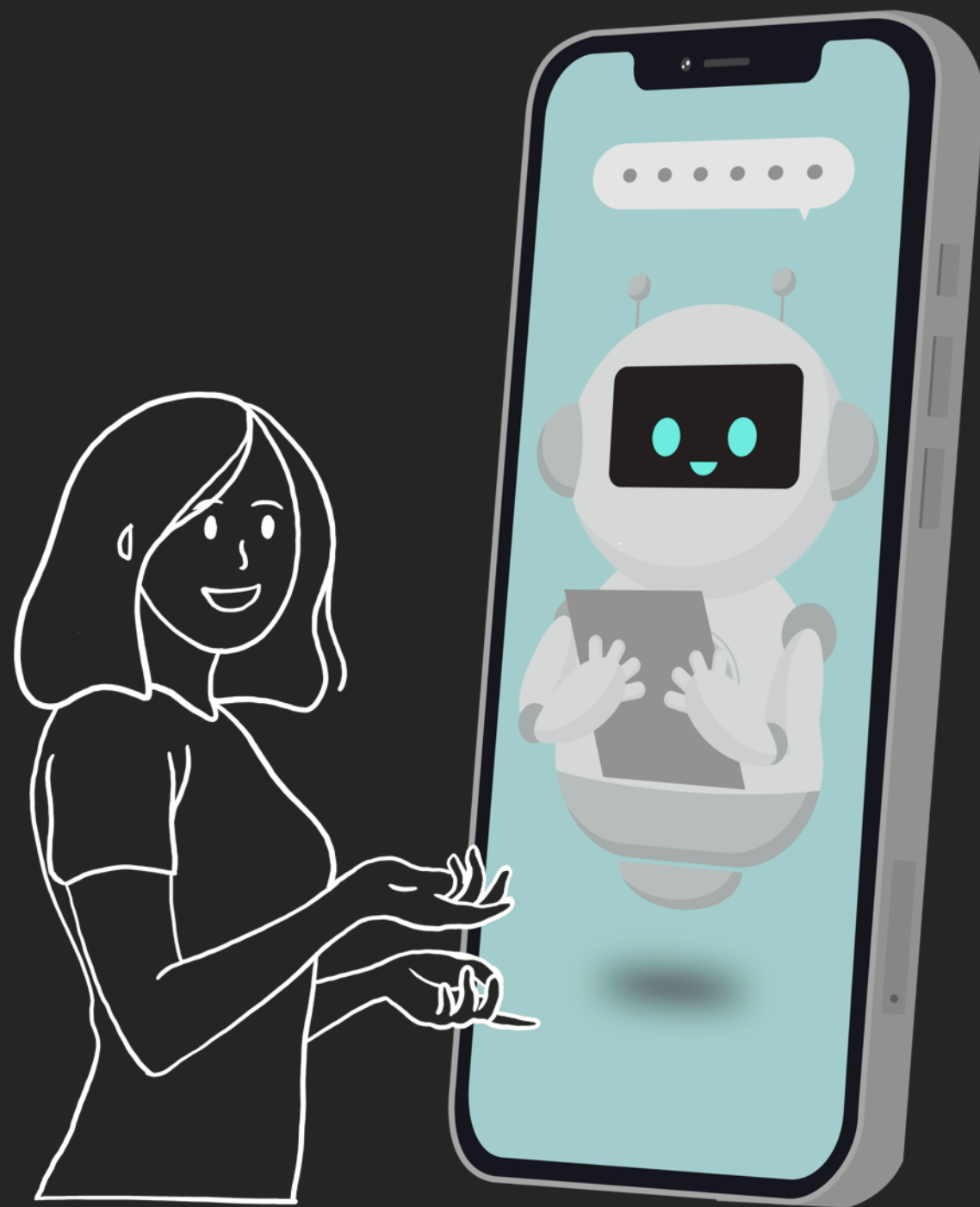
JA

det är ok

NEJ

det är inte ok

Ni kommer att se beskrivningar på olika AI-system. Ta ställning till om det är etiska sätt att använda AI. Var placerar ni er på skalan?
Vilka fördelar och risker ser ni? Vad kan gå fel?

**Här till näst kommer
ni att se en mängd
olika påståenden
som ni skall ta
ställning till.**

**Välj ut några av
påståendena.**

Vi erbjuder ett AI-system som ska upptäcka matsvinn i skolmatsalen. En kamera läser av tallrikarna innan de töms och registrerar hur mycket mat som slängs samt vilken mat det handlar om.

Systemet sammanställer dagligen grafik över matsvinnet och är tänkt att uppmuntra till minskat matsvinn.

Vi erbjuds ett AI-system som ska hålla koll på vem som finns i skolbyggnaden hjälpa t.ex. räddningsverket att se om alla har kommit sig ut om brandalarmet har gått.

Systemet baserar sig på ansiktsigenkänning. Listan på personer i skolan nås i realtid av skolpersonalen och räddningsverket.

Vi erbjuds en AI-lösning som ska hjälpa med bedömningen. Systemet ges tillgång till elevernas digitala arbeten och lärplattformar.

Systemet ger förslag på vitsord för varje ämne åt läraren som fattar det slutgiltiga beslutet.

Vi erbjuds en AI-lösning som ska hjälpa med bedömningen. Systemet ges tillgång till elevernas digitala arbeten och lärplattformar.

Systemet uppskattar vad vitsordet kan bli åt eleven för varje ämne på basis av hur eleven presterar.

Vi erbjuds ett AI-system som ska känna igen om elever använt AI i sitt skolarbete. Elevers arbeten laddas automatiskt upp i systemet som säger hur sannolikt det är att materialet är skapat av en människa eller en AI.

Systemet har visat sig ha rätt i 99% av fallen.

Vi erbjuds AI-personliga tränare åt elever och alla får en träningsklocka som skall vara på hela tiden. Klockan registrerar hur mycket man rört sig, var man varit och hur man sovit. Systemet sammanställer resultaten för varje elev så att eleven kan förbättra sina vanor.

Eleven själv, gymnastikläraren, hälsokunskapsläraren och rektorn kan se alla elevers sammanställningar.

JA

det är ok

NEJ

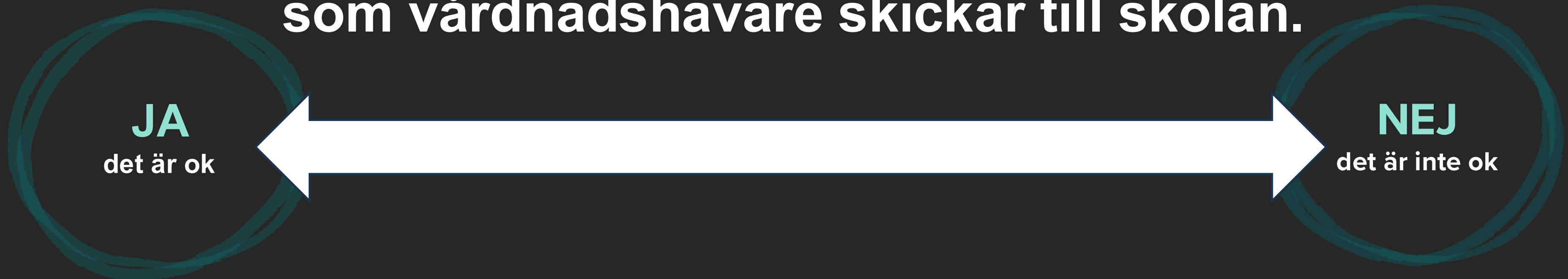
det är inte ok

Vi erbjuds ett AI-system som automatiskt sammanställer rapporter till vårdnadshavare gällande hur skolarbetet går för eleven. Systemet läser av allt som finns i Wilma och inlämningsuppgifter i lärplattformen, samt sammanställer det veckovis åt vårdnadshavarna automatiskt.

Vi erbjuds ett AI-system för översättning av kommunikation till vårdnadshavare ifall vårdnadshavare har ett annat modersmål än svenska. Systemet översätter automatiskt informationen till det språk som vårdnadshavaren önskar.

Systemet översätter också automatiskt information som vårdnadshavare skickar till skolan.

Vi erbjuds en AI-assistent som installeras på elevernas datorer eller plattor. Den kan svara på vanliga frågor i skrift gällande scheman, ordningsregler, praktisk information eller hjälpa med informationssökning. Den ska inte kunna generera innehåll för skoluppgifter.

Vi erbjuds ett AI-system som ska kunna ge respons på textmaterial. Systemet ska alltid säga något positivt om materialet samt ge utvecklingsförslag. Systemet är lätt och säkert att använda.

AI-systemet genererar inga utkast på texter eller svar på andra frågor och endast eleven ser responsen från systemet.

**Vi erbjuds ett AI-system som generar läromaterial.
Dessa används av läraren för att undervisa i olika
ämnen och det är tydligt förklarar att det är AI som
genererat materialet.**

**Eleverna skall sedan skriva ett grupparbete men får
inte själva använda generativ AI som stöd.**

Vi erbjuds AI-vänelever för alla elever i åk 7. Varje elev kan öppna den på sin dator eller ladda ner en app på sin telefon och få tillgång till sin personliga AI-vänelev som man kan diskutera skolarbete och praktiska frågor med eller ha mer privata diskussioner. Man ska kunna diskutera vad som helst, men den gör inte elevernas uppgifter.

Lärare eller utvecklare kan inte se vad som diskuterats.

JA

det är ok

NEJ

det är inte ok

Vi erbjuds AI-vänelever för alla elever i åk 7. Varje elev kan öppna den på sin dator eller ladda ner en app på sin telefon och få tillgång till sin personliga AI-vänelev som man kan diskutera skolarbete och praktiska frågor med eller ha mer privata diskussioner. Man ska kunna diskutera vad som helst, men den gör inte elevernas uppgifter.

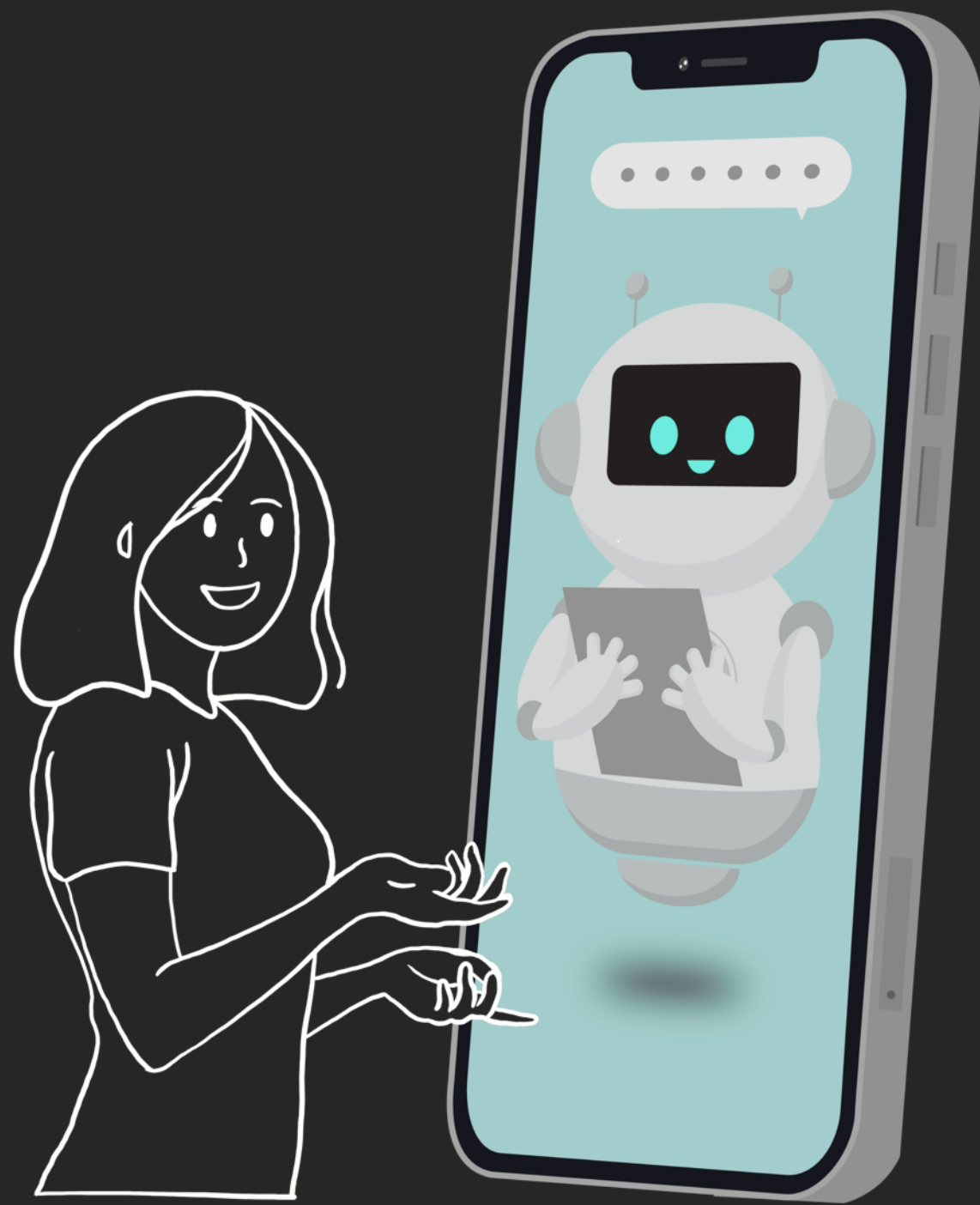
Lärare och utvecklare kan se vad som diskuterats.

JA

det är ok

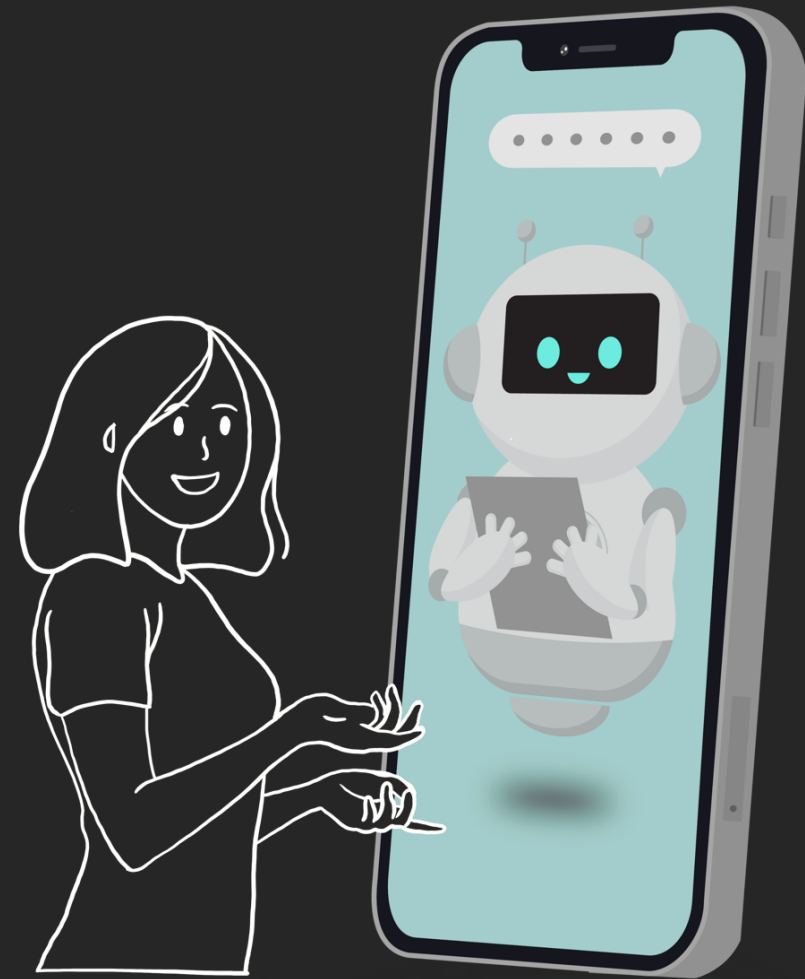
NEJ

det är inte ok

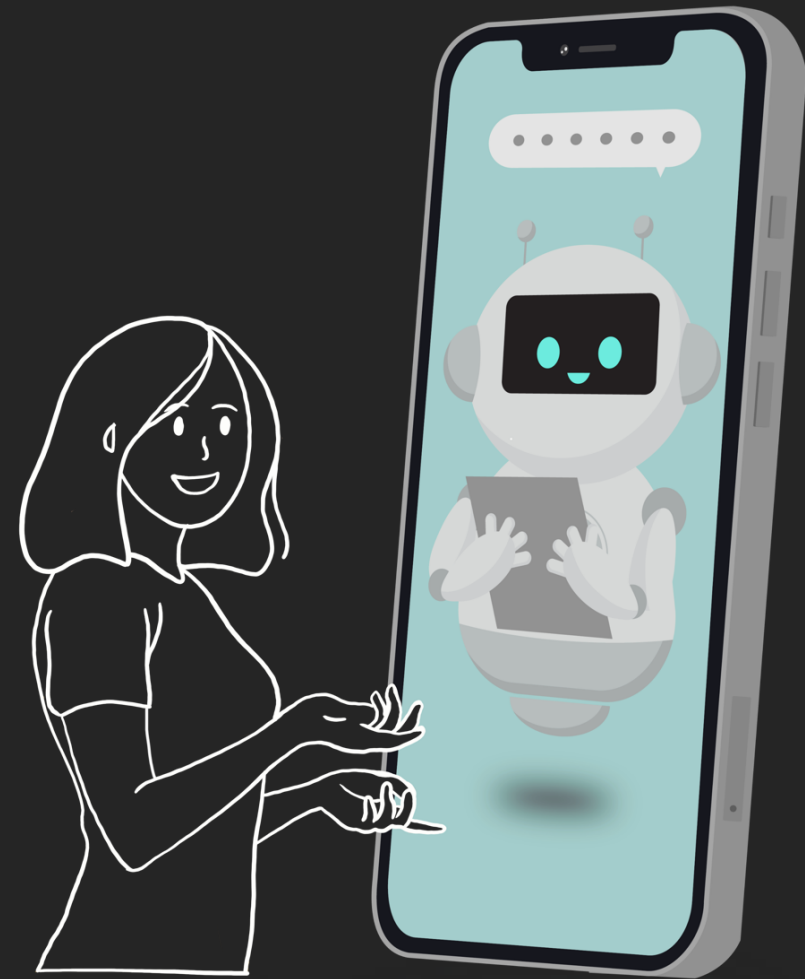

Ibland kan vi mena
väl när vi utvecklar
AI men ändå kan
det gå fel.
Det är människor
som måste
fundera på
användningen och
risker.

**Europeiska unionens AI-förordning (EU AI Act)
har olika risknivåer för tillämpning med olika
krav på bedömning, transparens och
dokumentation:**

- 4. Oacceptabel risk
(förbjudet)**
- 3. Hög risk**
- 2. Begränsad risk**
- 1. Minimal risk**

4. Oacceptabel risk (förbjudet)

Ex: social poängsättning, påverkan av demokratiska processer.

3. Hög risk

Ex: AI som hanterar energitillförsel, AI inom utbildning

2. Begränsad risk

Ex: Chatbot inom kundtjänst

1. Minimal risk

Ex: Filter för skräppost & spam

Tack och hej!

